

VŠETKO ZLATO KREMNICE

Jozef Miklovič

Jozef Miklovič

VŠETKO ZLATO KREMNICÉ

© HJC projekt, s.r.o. 2022

© HYDRA 2022

© Jozef Miklovič 2022

Ilustrácie a obálka: Jitka Šenkeříková

Ilustrácie: Jakub Šimjak

Jazyková a grafická úprava: Katarína Čavojová

Jazyková úprava: Monika Čeligová

Vydal: Vydavateľstvo Hydra

www.vydavatelstvohydra.sk

Všetky práva vyhradené

ISBN 978-80-89968-80-0

PREDSLOV

Táto kniha vznikala takmer desať rokov. Najskôr ako fantazírovanie počas nudnej práce v taviarni, potom sa zlomky dejov začali spájať. Vlastne, na začiatku bola idea, že by mytologické bytosti ako aj bytosti z povestí mohli stále existovať medzi nami. Vrtalo mi v hlave, ako by žili s ľuďmi. Aké by tie bytosti boli? A ako by sa dali aspoň trochu vtesnať do zákonov fyziky?

Odpoveďou je tento príbeh, ako vznikal v mojej fantázii. Ak s niečím, čo v ňom nájdete, nesúhlasíte, popustite uzdu fantázii a dej si vo svojej mysli pokojne pretvorte. Snívať je totiž to jediné, čo môžete robiť hoci pripútaný na lôžku alebo prikutý k nudnej monotónnej práci. A ak sa vám podarí vymyslieť niečo pekné, pokojne sa o to podelte s priateľmi.

KONFERENCIA

Slnko pražilo na vyľudnené námestie v Kremnici. Leto udrelo priskoro a prisilno. Okolo múzea a mincovne sa ponevierali decká z posledných školských výletov, ale pre neznesiteľnú pálavu turisti chýbali. Na ďalší deň sa v školách malo rozdávať vysvedčenie, čo dávalo majiteľom hotelov a penziónov nádej, že sa letná dovolenková sezóna predsa rozbehne.

Popoludní už Kremnica ožila. V meste sa postupne zaplnili všetky parkovacie miesta a Kremničania nevychádzali z údivu. Prichádzala k nim pestrá zmes čudákov, podivínov a s nimi aj prekvapivé množstvo krásnych mladých dám, ktorí sotva zaparkovali a už mizli v lese nad Kremnicou. Uberali sa smerom na Krahulský štít, Kremnický štós, ba dokonca šli aj na opačnú stranu, na Klopačku. V meste sa nezdržovali. Za nimi ostávalo množstvo áut, od luxusných limuzín až po smetiaky, ktoré držal pohromade len lak na hrdzi.

Jediný, koho Kremničania postrehli, bol Joachim Berg, ktorý ten dav vítal a usmerňoval. Bol to bohatý cudzinec. Roky vlastnil dom na Klopačke a do mesta snád' nikdy nechodil, dokonca ani na nákupy nie. Talianska supermodelka Giulia Istra mu s organizovaním davu pomáhala, čo bolo nanajvýš neobvyklé, lebo napriek tomu, že ich bolo občas spolu vídať, v meste sa zdržiavali zriedka. A bez hlúčika reportérov nikdy. Niekedy bolo možné zazrieť Giuliu, ako kondične behá v lese s dcérou pána Berga Anežkou.

Dievča chodilo v Kremnici do školy snáď iba dva ročníky, potom už malo súkromných učiteľov a do školy sa vracalo len kvôli pre-skúšaníu. Títo bohatí ľudia boli zvláštni, iní. A odlišnosť Kremničania radi nemali.

Keď už bolo mesto plné áut, prúd ďalších návštevníkov sa zastavil, takže v meste nastalo ticho.

V lese však ticho nebolo. Prichádzali ďalšie a ďalšie nevšedné bytosti, ktoré by sa v samotnej Kremnici objaviť ani nemohli. Zrejme by tam vyvolali miernu paniku. Niektoré mali len čudnú farbu, iné boli divné celé. V dnešných časoch by ich už zrejme nikto nespoznal, lebo to boli dryády, lesní muži, divožienky a množstvo podobných tvorov. Tieto bytosti sa schádzali pred vstupmi do podzemia. Jeden z najväčších a najpohodlnejších vstupov sa nachádzal práve v dome pána Berga na Klopačke. Keď doň vošli, zostúpili po schodoch do pivnice, kde boli obrovské pancierové dvere. Viedli na schodisko, ktoré ústilo do vysvietenej a nádherne vyzdobenej chodby. Víkali ich permoníci v uniformách a smerovali dav hlbšie do útroh hory. Hostia sa schádzali k jedinému miestu v podzemí. Keďže to bolo až pod Jastrabou skalou, museli použiť permonickú rýchlodráhu, ktorá ich tam zo všetkých smerov zväžala. Kabínky pre dvoch ľudí ich na miesto dopravili za pár sekúnd. Odtiaľ vystupovali na perón. Bol časťou obrovskej vydolovanej dutiny veľkosti námestia. Uprostred stál prastarý košatý dub, zhora osvetlený zvláštnym, akoby denným svetlom. Pod ním na všetkých vyčkával akýsi uvítací výbor permoníkov, na čele ktorého stál kráľ Kovlad. Permoníci boli oblečení do slávnostných kožených bohato zdobených kaftanov a Kovlad mal na hlave jednoduchú zlatú obruč, symbol svojej moci. Kovlad však žiadne symboly nepotreboval. Medzi permoníkmi, ale aj medzi ostatnými bytosťami, si užíval veľkú vážnosť vďaka vedomostiam a prívetivej povahe. Napriek svojej výške, zhruba stosedemdesiat centimetrov, bol len o málo vyšší než ostatní permoníci, rešpekt vzbudzoval svojím zjavom. Mal dobráčku okrúhlu tvár končiacu udržiavanou krátkou briadkou. Tá bola, na rozdiel od jeho tmavých vlasov, skôr šedivá než tmavá. Na príchodzích sa usmieval a niektorých vítal dokonca podaním ruky.

Strážne jednotky v čiernych uniformách, vyzbrojené a vybavené technikou aj nepriestrelnými vestami, ktoré by im závideli všetky ľudské policajné ochranky, smerovali účastníkov stretnutia do siene s bohato zdobeným vchodom na dlhšej strane námestia, hneď oproti nádražiu.

Prúd prichádzajúcich sa postupne stenčoval, až sa už čakalo len na niekoľko dôležitých bytostí.

Pod stromom na námestí sa zhromaždil hlúčik, prítomní sa v ňom od zvyšku davu predsa trochu líšili. Dvoch z nich by spoznali určite aj Kremničania. Jedným bol práve Joachim Berg, ktorého tam však všetci oslovovali gróf Kransberg, elegantný štyridsiatnik so štíhlou postavou a podľa farby hustých vlasov a opálenej pokožky musel byť buď Talian, alebo Španiel. Jeho vek bolo možné odhadovať iba z mierne vrásčitej tváre, ktorá pôsobila veľmi sympaticky. Oblečený mal elegantný smoking a celkovo vyzeral ako taliansky manekýn na predvádzanie oblekov. O grófa sa opierala Giulia Istra, známa supermodelka, momentálne číslo jedna na svetových módlach. Na tomto mieste ju však oslovovali Radawa a v skutočnosti bola dunajskou vílou. Minimálne polovičku prítomných žien tvorili dunajské alebo lesné víly a všetky boli rovnako krásne. Avšak Radawa vzhľadom zatienila aj ktorúkoľvek z nich. Bola dievčensky jemná, pružná ako lieskový prútik a hriva žiarivo gaštanových vlasov, ktoré by jej závidela hádam polovička planéty, bola jej poznávacím znamením. Nohavice z čiernej šagrénovej kože so zvýšeným pásom až po prsia pružne obopínali jej nádherné krivky. Na nohách mala elegantné tenučké sandále na vysokých opätkoch, takže nič nerušilo pohľad na jej pekné nôžky. Biela blúzka iba zvýrazňovala krásu jej opálenej srdcovitej tváre so zelenými očami. Spoločnosť im robili dve ženy a sprievod dievčat, ktoré vyzerali ako uniformované asistentky. Obe ženy síce pôsobili jednoducho, ale boli to uctievané bohyne. Hovorili si vyššie bytosti. Prvá bola plavovláska s hrubým vrkočom prehodeným cez plece dopredu, kde jej siahal až po pás. Jej hlavu zdobil veniec kvetov. Oblečené mala jednoduché priliehavé ľanové šaty krémovej farby, ktoré jej siahali až po zem. Oslovovali ju Vesna a v minulosti ju

uctievali ako vládkyňu jari. Druhou bola jej sestra Zornica. Rovnako blondínka, ale jej vlasy boli ukryté pod zlatou sieťkou. Mala na sebe dlhé šaty, podobné ako Vesna, avšak celé sa trblietali od zlata. Kedysi bývala nositeľkou svetla. Možno boli obe v minulosti uctievanými božstvami, teraz však boli len dobrými priateľkami a celá štvorica sa skvelo zabávala.

Vesna sa náhle obrátila na Joachima a opýtala sa: „Kde máš Anežku? Myslela som, že jej zagratulujem k narodeninám.“

„Veď aj môžeš,“ usmial sa Kransberg. „Pripravuje oslavu na zajtra večer. Chce si vás ukradnúť len pre seba. Veď sa tu zišli všetky jej milované tetušky.“

„Živa to naozaj nestihne?“ pohodila hrivou Radawa.

„Žiaľ, Moriana má stále problémy. Ale príde hneď, ako to bude možné. Živa teraz berie svoje liečiteľstvo veľmi vážne,“ uškrnula sa Vesna.

„Ozaj a vy skutočne nič presnejšie neviete? O čo ide Kovladovi? Zvolať takúto konferenciu počas najhlbšieho mieru a perfektnej prosperity mi pripadá čudné. A robí s tým také okolky, že ani Joachim nevie o nič viac,“ Radawa sa s otázkou zahľadela na Vesnu so Zornicou.

„Zlatko, si z toho akási nervózna. Neboj sa, Kovladovi naozaj ide iba o spoluprácu s ľuďmi. Má strach, že nás čoskoro predstihnú. Ty si tu vtedy nebola, ale mala si ho vidieť, keď po štyristo rokoch opäť otvoril východy z podzemia a zbadal, ako sa ľudia zmenili. Nečakal takú populačnú explóziu a rozvoj ich vedy,“ ubezpečovala ju Vesna.

„No, ja len že Kovlad vie pekne prekvapiť. Aj uzatvorenie podzemia po osmanských vojnách bolo dosť unáhlené. Aby sa ľudí znovu jednoducho nezbavil rovnakým spôsobom,“ namietla Radawa s akýmsi strachom v očiach, akoby sa práve toho najviac obávala.

„Bojíš sa, že Kovlad zatvorí podzemie a ty viac nebudeš môcť terorizovať Joachima, všakže?“ zasmiala sa Zornica.

„No dovoľ, ja ho neterorizujem! Ja iba využívam jeho mužské slabosti. To ako víla predsa môžem,“ teatrálne zaprotestovala Radawa a poštekla Kransberga pod rebrami. On sa síce útrpne

usmial, ale neodtiahol sa.

Na nádraží sa ozval šum, z vagónikov postupne vystupovali dunajské víly v štandardných bledomodrých priesvitných šatách. Medzi nimi sa mihla kráľovná Dunaja Helena. Kývla Kovladovi na pozdrav a zamierila priamo k skupinke pod dubom.

„Čau, veličenstvo!“ pozdravila ju Radawa, zatiaľ čo sa kráľovná objatiami vítala s Vesnou a Zornicou.

„Čau, potvora! Ahoj, Joachim! Ešte stále ťa nedostala naspäť do kómy?“ vyzvedala s predstieraným pohoršením kráľovná Dunaja.

„Áááale, nie,“ vzdychol si Kransberg. „Občas je aj menej hrozná.“

Napriek zdanlivej odťažitosti však Kransberg Radawe nežne ukazovákompodvihol tvár ukrytú pod svojím ramenom a už-už sa zdalo, že ju pobozká. Bol ale zo starej školy a dodržal etiketu.

„Ozaj, ani ty nevieš, čo Kovlad chystá?“ Radawa sa prekvapene, hľadiac Kransbergovi do očí, vypytovala kráľovnej Heleny.

Kráľovná dunajských víl si len povzdychla a rozhorčene rozhodila rukami: „Ešte stále to riešiš?! Keby niečo chystal tuto Vesna, alebo hociktorá z vyšších bytostí, by si to v jeho mysli predsa prečítala,“ Helena zvrátila čelo a prísne zazrela na Radawu. „Prestaň mať strach! Ani Anežku, ani Joachima ti už Kovlad nezoberie. Ja viem, že ti stále nejde do hlavy, prečo si vybral za vzor spolupráce s ľuďmi práve teba. Ale pokiaľ viem, myslí to naozaj úprimne. Nikto z nás sa tak s ľuďmi nezžil ako ty. Bola si jednou z prvých žien, ktoré absolvovali Univerzitu Sorbonnu, presadzovala si práva žien po celej Európe, hoci si vždy musela na čas zmiznúť, znovu a znovu si sa medzi ľuďmi presadila.“

Radawa sa spokojnejšie zavrútila pod Joachimovo rameno so slovami: „Aj tak neviem, čo mám od tejto konferencie očakávať. K tomu ešte dáva lesná kráľovná všetkým najavo, aká je dôležitá a všetci na ňu musíme čakať. Určite si bude chcieť presadiť nejakého svojho tupca, aby na spojení s ľuďmi pracoval tiež. Ona ho bude, samozrejme, manipulovať a spoluprácu s ľuďmi bude sabotovať. Radšej by sme to mohli nechať zas na Joachima, veď je už takmer v poriadku. S Osmanmi si poradil vynikajúco, hoci ho to takmer zničilo. Teraz predsa nepôjde o nič nebezpečné.“

„Radi, vieš, že to nie je pravda,“ ozval sa Joachim. „Nebezpečné to nebude, ale ja medzi ľudí viac nepasujem. A vieš aj to, že ešte nie som úplne v poriadku.“

Vesna nervózne švihla vrkočom a s ďalším povzdychom a s istým znepokojením v hlase podotkla: „Je jasné, že lesná kráľovná bude presadzovať svojho favorita. Mala by sa trochu krotiť. K nám všetkým sa správa, akoby sme ju mali uctievať. No napriek tomu súhlasím, že musíme nájsť niekoho iného. Joachima by mohli ďalšie starosti a rivalita zlomiť naveky.“

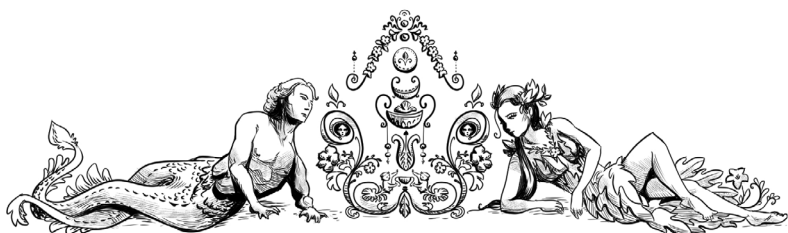
Pri rýchlodráhe zas nastal šum a konečne sa objavila kráľovná lesa Lesana so svojou ochrankou zloženou z divožienok a dryád. Potom sa všetci spolu pohli k Svarogovej sieni, ktorá mala byť centrom diania.

Sieň ako celok bola umeleckým dielom a umeleckými dielami boli aj jej jednotlivé detaily. Ak niečo permoníci zdokonaľujú viac ako tisícročie, je ťažké popísať to jednoduchými slovami. Sieň mala približne tvar elipsy a mierne stúpala smerom dozadu. Okolo jej stien tiekli po oboch stranách potôčiky. Vytvárali zvukovú kulisu, ktorá perfektne dopĺňala kamenný interiér. Zlé jazyky tvrdia, že permoníci pridali žblnkajúcu vodu len preto, aby porady netrvali prídlho a aby boli všetci ich účastníci nútení ponáhľať sa na toaletu. Strop podopierali nádherne vypracované stromy z kameňov rozličných farieb a obrovské sochy symbolizujúce bytosti, ktoré však na Zemi a ani v tejto sieni dávno nik nevidel. Najväčšou bola socha boha Svaroga, podľa ktorého sieň pomenovali. Ďalej v nej stáli zdanlivo náhodne rozostavené sošky, fontány a rôzne objekty vytvorené z kryštálov najrozličnejších minerálov. Stred tvorila veľká plošina z bieleho mramoru. Na nej permoníci rozložili stoly do štvorca s prázdny m stredom. Bohato zdobené kreslá stáli iba po jeho vonkajšom obvode. Štyri strany štvorca reprezentovali štyri svety, ktoré sa tam stretali. Boli to Dunaj, svety vyšších bytostí, permoníkov a les.

Hostiteľom bol, prirodzene, kráľ Kovlad. A keď sa spoločnosť konečne usadila, hneď sa ujal slova. Najskôr všetkých privítal, po-

tom začal so siahodlhým prejavom, ktorý väčšina prítomných počúvala iba zo slušnosti, avšak bez záujmu. Len Radawa a zopár jej priateľiek zbystrili pozornosť vo chvíli, keď sa veľmi úctivo rozhovril o nej. Po prejave sa účastníci pohodlnejšie zahniezdili v kreslách a permoníci začali servírovať pochúťky, vhodné na takýto neskorý nočný čas.

OMYL

Dovliekol som sa zo školy, odložil si vysvedčenie a odhodil tašku k stolu vo svojej izbe. Dovliekol som sa preto, lebo bol zasa raz horúci deň a zo zastávky autobusu je to k nám na Sádok ešte kus cesty pešo. Je to pekná cesta okolo potoka, ale v tejto horúčave trochu dlhá. Sádok je malá dedinka pod Tribečom. Zopár domov, nad domami kopček s hustým borovicovým lesíkom a s úzkou dlhou lúkou tiahnúcou sa od posledných domov až na vrchol. Tam stojí maličký biely kostolík pamätajúci ešte časy, keď Svätopluk ťahal drevenú kačičku po nitrianskom hrade. No... celkom takto azda nie, ale určite je veľmi starý.

Konečne posledný deň v škole! Presnejšie na gymnáziu. Skončil som tretí ročník. Už druhý raz. Niežeby som prepadol, prvý raz som absolvoval tretí ročník ako výmenný študent na Floride v USA. Druhý raz som ani nemusel opakovať celý rok, stačilo mi zvládnuť rozdielové skúšky. Nechcel som pokračovať so svojimi pôvodnými spolužiakmi, lebo mi pekne liezli na nervy. Nejako som medzi nich nezapadal. Rodičia mi opakovanie ročníka dovolili, hoci ma viac zapriahli aj do práce vo firme. Na moje veľké sklamanie, nezapadol som ani do novej triedy.

Na vysvedčení som mal okrem slovenčiny samé jednotky. S vyučujúcou a zároveň triednou profesorkou som sa nezhodoval v názoroch a, žiaľ, otvorene som jej zvykol odporovať. Navyše, mal som rád nárečie, ktoré používal môj starý otec. Nieslo v sebe ducha mi-

nulosti a spojitosti s krajinou.

Moji rodičia podnikajú. Majú malú, ale zaujímavú firmu. Rafinujú zlato a iné drahé kovy. Pre zlatníkov vyrábajú zliatiny na šperky.

Tá firma mi pije krv. Nielenže jej rodičia venujú všetok čas, ale hádam od desiatich rokov musím *akože* pomáhať. Skrátka, mám sa naučiť byť *dôstojným pokračovateľom rodinnej tradície*. Bože! Ako to nenávidím!

Vyzliekol som si košeľu a rozvalil sa na posteli, aby som trochu vychladol. Rozmýšľal som, či mi stojí zato ísť do kuchyne k chladničke a napiť sa niečoho studeného.

Nestálo. Rozhodil som ruky od seba, aby ma priveľmi neohrievali.

„Kuboooo!“ z dvora sa ozval mamin krik.

Prevrátil som oči a vstal, tušiac, čo bude nasledovať. O vysvedčenie vôbec nešlo. Aké budú na ňom známky, vedeli všetci, na Gymnázium v Partizánskom sa totiž uzatvárali snáď dva týždne vopred.

Dovliekol som sa na dvor za mamou a počkal som, kým TO povie.

Povedala TO!

„Choď pomôcť otcovi! Nájdeš ho v taviarni.“

Presne TO som aj čakal. Mlčky som sa otočil, dvorom som prešiel do úzkej spojovacej uličky k firme a vyhladal som otca. Stál pred taviarňou. Bol som otrávený, znechutený, a tak som sa aj tváril. Provokoval som ho.

Otec ignoroval moje divadielko a hneď vydával pokyny: „Ešte dnes musíme dokončiť tú objednávku do Rakúska. Zajtra ju musíme odoslať.“

Bolo to horšie, ako som očakával. Objednávkou bolo totiž kilo prekliatych *prťavých* polgramových krúžkov z rýdzeho zlata, ktoré navyše museli mať absolútne presne požadovanú hmotnosť a bezchybný lesklý povrch. V kile ich bolo dvetisíc. Dvetisíc všivavých, mizerných krúžkov! To bude robota do ôsmej večer!

„No jasné!“ rozhodil som znechutene rukami a odvliekol sa do

prezliekarne, kde mám v skrinke pracovné oblečenie. Rýchlo som sa prezliekol, aby som mal prácu čo najskôr za sebou a vybral sa do miestnosti s rafináciou zlata. Vybral som zlato priamo z rafinačného roztoku. Bez rukavíc sa to robí ľahšie, napriek tomu, že ten roztok farbí ako ťas. Človek má potom fialové ruky a keď sa podarí, aj flaky na tvári. To bola druhá príčina mojej *lásky* k firme. Spolužiaci si preto zo mňa často uťahovali. Tá blbá farba držala ako pes ježa. Je to presne tá istá farba, ktorou sa značkujú bábätká v pôrodnici. Používa sa práve preto, že sa nedá umyť ani agresívnymi detskými šampónikmi.

Už mi to bolo jedno. Opláchnuté zlato som preniesol do taviarne, vybral správny téglik a zlato som roztavil. Dúfal som aspoň, že sa na prvý raz dobre odleje, aby som proces nemusel opakovať do omrzenia. To vie byť potom deň-blbec. Odliat som pekný valec bez bublín a záhybov. Bolo v ňom asi viac zlata, než som odhadoval *okometricky*. Preniesol som si ho na buchar a vykul z neho kváder, vyžihal ho a znovu prekul na potrebnú šírku pásu. Nasledoval nekonečný proces s valcovaním a žíhaním. Už ma začínal pobolievať chrbát, ale chcel som prácu stihnúť do večera. Najhoršie na tom je, že na konci, po neviemkoľkom žíhaní, sa vždy môžem pomýliť a pridať o trošku väčší prítlak. Plech sa potom prevalcuje o dva mikrometre viac a ja môžem všetko znovu zataviť. Z tenšieho plechu by platničky nemali presne *nula celá päť nula nula* gramu!

Našťastie, dopadlo to dobre. Plech som vložil do strižného lisu a po kontrole platničiek na váhach som mal hotovo. Do ôsmej zostávalo ešte pätnásť minút. Mobilom som zavolať otca, nechcelo sa mi ho hľadať. Prišiel okamžite. Očividne aj on ešte pracoval.

Preletel očami tácky s platničkami a nahnevane vykrikoval: „Kubo, mal si jeden valec trošku masťný! Nevidíš to? Jedna strana je o trochu menej lesklá. Teraz to musíme prehnať cez leštičku!“

Skoro ma porazilo. Takmer mi bolo do plaču a išlo ma roztrhnúť od zúrivosti.

„To tu mám akože trčať ešte dve hodiny?! Moji spolužiaci práve oslavujú a užívajú si a ja tu budem muklovať do noci. No super...!“

„Áno,“ to bolo všetko, čo otec povedal.

Jeho suché *áno* ma dorazilo. Strhol som zo seba koženú zásteru a rozbehol sa von. Mlčky som uháňal do lesa. Na konci júna bývajú dni dlhé, takže bolo svetlo. Bežal som bez zastavenia okolo kostolíka, potom cez pole k lesu a cez lúku smerom na Triangulačný vrch. Teda... Triangulačný ho iba všetci nazývame, na mape má meno Kozlica. Keď sa cítim dobre, idem na Triangulák. Keď sa cítim blbo, idem na Triangulák. Všetky moje cesty vedú na Triangulák. Mám tam takú skalú, ktorá ako kváder vyčnieva z brala doboku, smerom ku Krnči. Tam sa posadím a oddychujem. Po vybehnutí na Triangulák vždy treba oddychovať. Nie je to ďaleko, len záver je dosť strmý.

Bol som spotený, udýchaný a zúfalý. Sadol som si, ako obyčajne, na skalú a prepadlo ma zúfalstvo.

Nohy mi viseli nad dedinkou s čudným menom Krnča. Zhrbený som si oprel lakte o kolená a zložil hlavu do dlaní. Naozaj som nečakal tortu a oslavy vysvedčenia. Nečakal som ani úplné voľno. Ale aspoň niečo som predsa očakával!

Sedel som tam dosť dlho na to, aby bolo vidieť prvé hviezdy. Vzduch bol oveľa chladnejší než v údolí, takže bolo celkom príjemne. Stále som sa však cítil ako po rane do hlavy. Nechcelo sa mi ani myslieť. Bol som totálne zúfalý. Dospel som však k myšlienke, že je čas pobrať sa domov. Keď padne úplná tma, pochod lesom nadobudne inú príchúť. Konárik v oku, noha medzi kameňmi a ďalšie fajnovosti nočného lesa náladu nezdvihnú. Začal som sa teda obzerať okolo seba, že sa poberiem. A vtedy... vtedy ma skoro porazilo!

Tesne za mnou stál čudný krpatý chlapík a tváril sa rovnako prihlúplo ako ja. Napadlo mi, že si zo mňa robí srandu a napodobňuje ma. Ale aj tak mnou myklo, že som takmer *zhučal* zo skaly. Takých desať metrov nie je síce veľa, ale ďalších päťdesiat strávených v kotrmelcoch po skalnej moréne možno už aj rozstrapatí účes. Radšej som opatrne vstal a vycúval ďalej od okraja. Vôbec som toho človeka nepočul prichádzať a ani som ho tu nikdy nevidel. Navyše, bol riadne divný. Bolo mi to však jedno, napriek istému údivu som bol stále opitý svojím zúfalstvom a hlavu som mal prázdnu.

Chlapík zrazu prehovoril: „Tak ideš?“ A ešte dodal: „Komm, bitte!“

Otočil sa a potom schádzal k úpätiu toho malého brala, na ktorom som sedel. Sám som bol prekvapený, že idem za ním. Pravdupovediac, bol som zvedavý, čo sa to deje. Chlapík nevyzeral nebezpečne. Bol malý a tvár mal takú... dôveryhodnú. Podobal sa na Bilba Bigginsa z filmu Hobit. Aj svojou výškou.

Keď sme po pár krokoch došli dole ku skale, prekvapilo ma, čo som tam uvidel. Na tom brale som od detstva poznal každú jeho trhlunku, každý výstupok a každý kryštál kremeňa. Myslel som, že ma už ničím nedokáže prekvapiť. Teraz v ňom bola diera ako stodola a vo vnútri svetlo.

Hlavou mi preletelo: Ktorý blbec to tam vysekal? Ten bude za to riadne pykať!

Chlapík pokojne vošiel dnu a ja som zvedavo vošiel za ním.

Nebola to dutinka, ako som si pôvodne myslel, ale chodba s celkom slušnou podlahou. A keď sme išli ďalej, aj s krásnymi stenami. Celé boli pokryté kryštálmi kremeňa. Neboli to síce číre kryštály ako na šperky, skôr také mliečne, aké sa tu na Triangulačnom vrchu bežne nachádzajú. Lenže v takomto množstve?!

Odzrazu som od vchodu, už v celkom slušnej diaľke, začul buchnutie. Došlo mi, že vchod, ktorým sme obaja do dutiny vošli, tam už asi nie je. Začal som z toho byť nervózny. Čo to tu je za chodbu? Čo tento chlapík odo mňa chce a kto to vôbec je?

V hlave mi vírili všetky tieto myšlienky a začal som prepaďať panike. Som zatvorený v diere s nejakým čudákom. To nevyzerá dobre.

Čudák zjavne počul, ako idem za ním, ale vôbec na to nereagoval. Ďalej ma mlčky viedol do hory. Chodba klesala. Už na začiatku sa stočila doprava, teda smerom k Javorovému vrchu, najvyššiemu kopcu v okolí. Kryštály sa z jej stien vytratili a my sme kráčali okolo sludy kapitálnych rozmerov. Napriek nepríjemnej situácii som odhadoval, ako ďaleko sme od vchodu a ktorým smerom je to na povrchu. Keď toto v zdraví prežijem, znovu sa sem prekopem.

V nasledujúcom okamihu som zastal v šoku. Hľadel som na ste-

nu tak zaujato, až som si ani nevšimol, že chodba končí. Dobrou správou bolo, že ma tam nečakalo jej rozšírenie do kruhovej miestnosti s piatimi banditmi uprostred a s pokladom v truhlici, ako to býva zvykom v počítačových hrách. To, čo som naozaj uvidel, ma však šokovalo ešte oveľa viac. To by som totiž nikdy nečakal. Ani po dedovej slivovici.

Stáli sme pri zmenšenom, no zjavne funkčnom metre. Teda, nebola tam stanica s nástupišťami, len perfektný moderný vagón, presne pre dve osoby. Predok a zadok súpravy sa ukrývali v tuneli. Dvere sa neodsúvali, ale boli otvorené dohora. Sedačky boli lepšie ako v otcovom BMW a celé potiahnuté fantastickou krémovou kožou. Bravčová koža to určite nebola, to bolo už na pohľad jasné. Z čoho bola, som si netrúfol ani tipovať. Po celom povrchu mala jemné hrbolčeky. Keby také kreslo uvidel dizajnér od Ferrari, pukol by od závisti. *Bilbo* sa rozvalil v kresle a rukou mi ukázal na to druhé. Nezmožol som sa ani na myšlienku, jednoducho som si sadol. Kdesi v strope vagóna zabzučalo, dvere sa sklopili a uzatvorili nás vo svojom vnútri. Vzhľadom na to, že sedačky boli umiestnené oproti sebe, mohol som si *Bilba* lepšie obzrieť. No... *Bilbo* to, samozrejme, nebol. Mal krátke kučeravé vlasy neurčitej hnedošedivočiernej farby so zárodkom plešiny na temene. Už pri chôdzi som ho odhadoval tak na stopäťdesiat centimetrov. Možno menej. Ale nebol to muž trpiaci dwarfizmom. Jeho proporcie boli normálne, iba bol menší. Najzaujímavejšia mi pripadala jeho tvár. Vyzeral, že je už dosť starý, no inak ako vráskami na tvári sa to neprejavovalo. Ruky mal mozoľnaté, silné a jeho poničené nechty mi pripomínali nechty môjho otca po naozaj namáhavých dňoch. Jeho sivé oči vyzerali, akoby videli celé tisícročia. Zračila sa v nich múdrosť a smútok. Iba som dúfal, že sa nemýlim a nevykľuje sa z neho sadista. Ale sadista s vlastným metrom?

Vagónik ticho zasyčal, poklesol a v tom okamihu vyštartoval. Nevyštartoval... vystrelil kamsi za môj chrbát! Zľakol som sa, že ma vystrelí a ja preletím na svojho spoločníka, avšak čosi ma pevne držalo na sedačke. Držadlá. Museli sa vysunúť zlomok sekundy pred štartom. Vôbec som ich nezaregistroval. Môj spoločník sa

nenápadne uškŕňal nad mojím vyplašeným výrazom a bolo zjavné, že on o smere jazdy dobre vedel od začiatku a vybral si to lepšie miesto. Necítil som žiadne vibrácie a v kabíne som počul iba šumenie vzduchu v tuneli. Za oknom bola tma, iba občas sa mihlo nejaké svetielko.

Po čase som zaregistroval, že tie svetlá idú v poradí farby dúhy. A keď v okne bliklo červené, začali sa zasa meniť pospiatky cez rôzne oranžové, žlté a zelené do modrých, až bliklo fialové. Začali sme spomaľovať. Vysúvacie držadlá, ktoré ma púťali k sedačke, zmizli v otvoroch po jej bokoch a kabínu zaplavilo svetlo z vonka. Zdalo sa, že je to denné svetlo. Spočiatku som nič nevidel, lebo som mal po sústredenom sledovaní svetielok v tme oči úplne oslepené. Kým sa mi prinavracal zrak, dvere na kabíne sa otvárali. Potom som zbadal nástupište. Už prvý pohľad ma presvedčil, že som na tej skale na Kozlici určite zadriemal, spadol dole a teraz mám halucinácie. Možno som ani nespadol, iba zaspal a sníva sa mi. To mi mohlo napadnúť skôr, už keď som na Kozlici uvidel metro. Samozrejme, že je to všetko blbosť. Veď predsa nemôžem ísť z Kozlice metrom a prísť na nástupište, kde svietia chodníky aj stropy denným svetlom a na mňa sa pri vystupovaní pozerá päť trpaslíkov. To je blbosť!

Celý život nás s bratom rodičia učili, že máme myslieť pragmaticky a realisticky. Najobľúbenejším otcovým argumentom bolo, nech mu niekto aspoň raz v živote ukáže niečo, čo sa nedá vysvetliť vedecky. Že neexistuje nič zázračné, nič nadprirodzené a o svete mýtov alebo rozprávkových bytostí sa v našej rodine ani len neuvažovalo. Isteže, nik nám nezakazoval čítať knihy či pozeráť filmy žánru fantasy. Ale tak sme ich aj vnímali. Ako čistú fantáziu. Mama dokonca fantasy žáner milovala. Zaklínača sme mali aj v origináli a v zberateľskom vydaní.

Čakal som, kedy sa preberiem.

Prebral ma *Bilbo*. Jemne ma postrčil do chrbta a zopakoval svoje: „Komm schon, bitte!“

Vykročil som smerom k päťici trpaslíkov. Boli oblečení akosi slávnostne. Nevie, ako inak by som ich oblečenie nazval, len ako

kaftan bez rukávov so širokými bohato zdobenými lemmami tiahnucami sa okolo golierov a po okrajoch až po zem. Boli kožené s tepanými vzormi. Tepané vzory na koži som poznal, lebo jeden náš kamarát, zlatník, vyrábala podobné veci pre skupiny historického šermu. Vytepať kladivkom a tvarovanými razidlami do kože také zložité ornamenty je mimoriadne náročné a drahé.

Trpaslíci sa tvárili vážne a pozerali sa na mňa s akýmsi nepochopiteľným očakávaním. *Bilbo* ma tam predbehol a postavil sa vedľa nich. Bradatý, zjavne ešte starší trpaslík stojaci v strede si odkašľal a spustil na mňa plynulou nemčinou. Nahodil som odmietavú grimasu a otrčil dľaň dopredu v geste *stop* univerzálneho jazyka. Nemčina je jazyk, ktorý sa odo mňa jednoducho odráža. Už asi dvakrát som sa pokúsil naučiť aspoň základy, ale veľmi rýchlo som to vzdal. Otec bol z toho dosť nešťastný, lebo v Rakúsku sme mali veľa obchodných partnerov. O Nemecku ani nehovorím.

Skúsil som to na tých cudzokrajných trpaslíkov s angličtinou: „Excuse me, please, I do not speak German.“

Teraz ostali zas vyjavení oni a napodobnili moje gesto rukou.

Nato zo mňa vykĺzlo: „No, do Prčic!“

Trpaslíkom sa rozžiarili tváre a ten najstarší s radosťou spustil: „Ááááá, pán hovorí po česky, tak to sa dohovorme.“

Vtedy som sa prebral z prvotného šoku a začal som brať vážne myšlienku, že sa mi predsa nesníva. Prepadli ma strach aj zlosť zároveň.

„Nie, hovorím po slovensky. Kde to, do čerta, som?! Prečo tu som? A kto, do pekla, ste vy?!“

Keď som nervózny, mimovoľne nadávam. Niekedy aj sprost.

Pre zmenu sa do šoku dostali trpaslíci a po dobrej chvíľke, počas ktorej tvorili akési živé súsošie, sa začali prekrikovať a vzájomne na seba chrlili vety v jazyku, ktorý som nielenže nepoznal, ale prisahal by som, že by ho nerozpoznal ani žiadny lingvista na svete.

Nakoniec sa na mňa obrátil *Bilbo* a už zas celkom mierne a bez rozčúlenia sa ma opýtal: „Vy nie ste stratený člen delegácie spod Annabergu?“

„Žiaľ, nie som. O žiadnej delegácii nič neviem,“ odpovedal som úprimne.

Bilba to vytočilo: „Tak kto, do šľaka, ste?!“ Zjavne aj on mal pri nervozite problém s nadávkami.

„Volám sa Jakub Benedik a som zo Sádku,“ odpovedal som celkom pravdivo.

Trpaslíci prepadli hrôze a s pohľadom upreným na *Bilba* sa ma ten najstarší z nich opýtal, alebo to skôr len tak skonštatoval: „A ste človek. Všetci?“

To ma prekvapilo.

„Čo iného by som mal byť?“

Všetci trpaslíci sa zamračili a preniesli svoje pohľady z *Bilba* na mňa. Výzorom ten najstarší sa nafúkol a spustil: „Ste podvodník vydávajúci sa za trpaslíka, aby ste prenikli medzi nás. To vás vyjde draho! Pôjdete s nami!“

Zaprotestoval som síce gestami, ale nahlas som sa zmohol len na námietku: „Mám stoosemdesiat centimetrov. Áno, chalani v mojom veku bývajú väčšinou vyšší, ale zas až taký malý nie som!“

„Kráčajte!“ sucho odsekol trpaslík a zastavil tak moje protesty.

Jeho príkaz znel rozhodne ako od policajta. Lenže mne aj tak nenapadlo odporovať. Čo som mal robiť?

Ešte som sa bránil so zvýšeným hlasom: „Nie som žiadny podvodník. Tuto tento váš...“ nechcel som ho nahlas nazvať *Bilbo*, preto som ho radšej nenazval nijako a pokračoval som: „... ma prepadol, keď som bol zamyslený a v šoku ma sem odviedol! Netuším, kde som. Určite sa vonku už zotmelo, takže pôjdem domov cez les po tme!!!“

Najstarší nevlúdne odvrkol: „Myslím, že vy dlho nepôjdete nikam.“ Ešte vyštekol na *Bilba*: „Bež zohnať Mathyasa! Stretieme sa v malej zasadačke.“

Bilbo vyštartoval skoro behom a zmizol na konci chodby s množstvom dverí, do ktorej sme o čosi neskôr vošli aj my. Kráčali sme asi k štvrtým dverám vľavo a zastali pred nimi. Jeden z trpaslíkov začal pod plášťom hľadať kľúče. Konečne som dostal možnosť trochu sa okolo seba poobzerať. Z toho malého peróna, kde stále ešte

jedna súprava metra, viedol chodník k východom na obe strany do ozdobných portálov. Mimochodom, celý priestor bol z červeného mramoru a dvere, alebo skôr portály, boli zdobené ornamentmi hustými ako čipka. Trochu mi pripomínali písmo, no rovnako sa podobali na keltské ornamente. Chodba bola tiež obložená červeným mramorom a dvere, pred ktorými sme čakali, boli vytesané z dubového dreva. Zaujalo ma, ako precízne sa dreva spájali, ako komplikovane boli vyzdobené. Niektoré plastiky prečnievali aj desať centimetrov. Bol som zvedavý, aké budú dvere asi hrubé.

Trpaslík konečne našiel kľúč. Pravda je, že ten divný predmet by som za kľúč nikdy nepovažoval. Položil ho na jeden z ornamentov, dvere ožili. S jemným sykotom sa celé vsunuli do miestnosti a zasunuli vedľa steny. Automaticky sa rozsvietili svetlá, opäť na podlahách aj stropoch a opäť denným svetlom. Miestnosť mi naozaj pripomínala zasadačku, aj na ľudské pomery. Ale slovo *malá* by som pre ňu v živote nepoužil. Bola asi dvadsať metrov dlhá a desať široká. Väčšinu jej priestoru zaplnil nádherný eliptický dubový stôl. Títo chlapíci museli nenávidieť dubové lesy. Okolo stola boli, samozrejme, dubové stoličky, akoby ukradnuté z viedenského Hofburgu, lenže namiesto cisárskych erbov na nich boli vyobrazené dve jašterice. Celú miestnosť pokrýval obklad s vyrezávaným, *zas* dubovým drevom. Ako celok to vyzeralo veľmi surrealisticky, lebo svietiaci strop a podlaha vytvárali optický klam, akoby všetok drevený nábytok a obloženie viseli vo voľnom priestore. Trpaslíci si posadali jeden vedľa druhého a mne ukázali na stoličku oproti nim. Posadil som sa a začal som obdivovať výjavy na ornamentoch dreveného stola. Mlčali sme, atmosféra v miestnosti hustla. Mne z poslednej poznámky starého trpaslíka zvieralo žalúdok a oni sa zjavne nechceli predo mnou o ničom rozprávať. Po chvíľke ticha sa v chodbe ozvali nadávky. Dosť sprosté nadávky. S ohromným dupaním k nám vpochodoval trpaslík ako vystrihnutý z počítačových hier. Prvá ma zaujala jeho hriva čiernych vlasov a rovnaká hriva na brade. Vlasy mal mierne prešedivené a zvlnené. Tvár ako mozolnatá päšť skrížená s kameňom. Oblečený bol do hrubého koženého odevu s množstvom vypálených dier a škvŕn. Čižmy,

ktorými dupotal, boli obrovské, široké a ťažké. Ruky mal také, že by nimi mohol drviť kamene. Zrejme sa takej činnosti práve venoval, lebo bol celý zaprášený, zamračený a naštvaný. Keď ma očami našiel, pozorne si ma poprezeral. Sadol si na stoličku vedľa mňa a otočil sa ku mne. Stále si ma pozorne premeriaval od hlavy až po päty. Mlčal. Niekoľkokrát sa nadýchol, pohladil si bradu a zrejme uvažoval. Napokon vyzeral, akoby sa upokojil a takmer vlúdne sa na mňa pozrel. Konečne prehovoril: „No tak vysyp, gdo si a načo je toto divallo?“

Prekvapil ma jeho láskavý hlas, lebo keď nadával na chodbe, znel úplne inak. Trošku mi odľahlo. Jemu to možno dokážem vysvetliť. Veď je to celé omyl a o chvíľu budem doma... Ako sa hovorí, naivný blbec.

„Volám sa Jakub Benedik. Som z dediny Sádok. To je pri Bošanoch. Práve som skončil tretí ročník gymnázia a neviem prečo, ale tuto pre pánov bolo dôležité, že som človek,“ povedal som ukazujúc na trpaslíkov.

Vtedy mi napadlo, že im v duchu hovorím trpaslíci, lenže čo ak sú to ľudia, síce menší, a tu ide o nejakú sektu. Stále som si nechcel pripustiť, že skutočne existuje niečo, čo existovať nemá.

„Ale povec nám volačo o tvojej maškaráde,“ ešte stále sa pýtal vlúdne a ja som si všimol, že používa nárečie podobné tomu, ktorým hovoril môj starý otec.

„Neviem, čo presne tým myslíte.“

Zahľadel som sa na svoje oblečenie. Mal som ešte na sebe svoje firemné pracovné zelené tričko s krátkym rukávom a šedé montérky s vreckom na hrudi a trakmi. Na nohách som mal pracovné bagandže so spevnenou oceľovou špičkou a z hrubej kože, podobnej tej, akú mal on. Isteže, aj moje montérky niesli podobné znaky, aké boli vidieť na ňom, totiž vypálené dierky a flaky od chemikálií, zlata a striebra. Rovnaké flaky som mal na rukách. Veď som opäť vyberal zlato holými rukami.

Očami mi naznačoval, že myslí presne toto, na čo som sa práve pozeral.

„Aha, jasné! Viete, je to trochu osobné, nechcem ísť do detailov,

ale dnes som tak trochu ušiel z firmy a ani som sa neprezliekol. Robil som celé popoludnie s kovom, takže vyzerám ako prasa,“ povedal som ospravedlňujúco.

Chlapík sa sarkasticky usmial a posmešne poznamenal: „Samo sebou, veď polovička deciek pod Karpatami smrdí od zlata a svieti jako kandeláber.“

Teraz som ho nechápal.

„Smrdí od zlata?“

Prečo? No smrdieť som asi smrdel. V tej horúčave som makal pri peci, pri buchare a nakoniec som bez rýchlej sprchy vybehol hore na Triangulák. Smrdel som teda asi dosť. Ale to svietenie mi nedávalo zmysel.

„Prepáčte, nechápem,“ hlesol som.

Pomrvil sa a vystrúhal grimasu typu, no jasné, už som ťa prekukol a pokračoval: „Vieš, mladý, aby si takto svieteu zlatom, moseu by si s tým robiť roky. A to s najrýdzejším. To ľudia nepoužívajú. Zlatníci robia zo zmeskama. Sa tu aj ľudia, tak viem, že vy žiaru zlata nevidíte a necítite pach, ale my vyňucháme aj to, že takto čisté zlato jakým ty smrdíš, ľudia normálne nerobia. Viem, že ho viete spraviť, ale používate ho len málokedy.“

Zaujalo ma, že povedal, sú tu aj ľudia. To by mi mohlo pomôcť. Lenže, ktovie, čo sú zač?

Chlapík však podskočil na stoličke a pokračoval: „Dobre. Napallo mi jak ťa vypróbuvať. Jesli si robeu so zlatom, tak mi povieš, jako presne. A vôbec, jako si prišou k rýdzemu.“

To bolo síce otravné, ale možné. Popísal som mu celú otcovu technológiu rafinácie a odrecitoval mu pracovný postup, ako som robil tie prekliate platničky. Po celý čas prikyvoval a dokonca sa tváril, že ho to zaujalo. Na záver vyštekol: „Merná hmotnosť rýdneho zlata?!“

Pochopil som, že je to otázka a ihneď som odpovedal: „19,28 gramu na centimeter kubický.“

Hneď nato zhúkol: „Hrúbka tých tvojich platničiek... Jaký mali priemer?“

Znova som obratom odpovedal: „Priemer 10,95 milimetra,

hrúbka 0,276 milimetra, minimálne.“ V ten deň som to kontroloval asi tak tisíckrát. Takže som si tie čísla pamätal.

Trpaslík prižmúril oči a prikývol.

„Jeden mikrometer a máš po ftákach, čoooo?“ konštatoval. Zjavne chápal trampoty s mojou prácou.

„No, veď to. Niekedy ma z toho ide trafiť šlak,“ povzdychol som si.

Znovu prikývol a mierne sa usmial. Ešte ale zarazil svoj úsmev a vyštekol: „Merná hmotnosť dukátoviny.“

Bol to chyták, takže som už trošku aj pobavene vyhrkol: „Ktorej dukátoviny?“

„Sedem, sedem,“ naznačil tajomne.

Používal rovnaký slang ako my vo firme. Mal očividne na mysli zliatinu 986 tisícín zlata, sedem striebra a sedem medi.

„18,96,“ odpovedal som pohotovo.

Opäť súhlasne pokýval hlavou. Otočil sa k trpaslíkom na opačnej strane stola, vystrel nohy a aj on si ustarane povzdychol: „Ešte nám povec, otkade máte zlato?“

„Z polovičky Európy. Posielajú nám ho zlatníci na prepracovanie a robíme aj pre mincovne, ako tie dnešné platničky,“ odpovedal som, samého ma prekvapilo, že hrdo.

„Čo, dofrasa, s tebou?!“ zamyslel sa nahlas chlapík. Moje odpovede očividne považoval za uspokojujivé.

To mi dodalo odvalu a zasypal som ho otázkami: „Teraz mi ale, prosím, povedzte, čo sa to tu vlastne deje, kde som a kto ste vy? A vôbec, všetko mi vysvetlite.“

Zamyslene hľadel na stenu nad ostatnými trpaslíkmi a pomaly začal rozprávať: „Vitaj na Piargoch! Tento chumaj,“ ukázal na *Bilba*, „mau doviecť druhého chumaja, delegáta z Annabergu, kerému sa podarilo za Nitrou zablúdiť. Tak ho mali bludičky privieť na najbližšú stanicu rýchlodopravy. Tam najšou teba a keď si bou zmalovaný jak trpaslík, naložeu ťa a dovezou k tomuto uvítacemu výboru.“

„Takže preto tá nemčina,“ skonštatoval som.

„No, nije celkom. Tu sa storočia hovorilo s ľuďmi po nemecky.“

Večina trpaslíkov hovorí lepšie švábskou nemčinou ako slovenčinou, „vysvetľoval stále rovnako zamyslený.

Zaujalo ma, že nahlas použil slovo *trpaslík*. A spomenul bludičky. Už by som, hádam, uveril aj na upírov. Ale zvedavosť mnou lomcovala, lebo strach zo mňa vyprchal. Zdalo sa mi, že mi od neho nič zlé nehrozí. Rozhodne nevyzeral na kanibala a ani na vraha. Tak som sa pýtal ďalej: „To znamená, že som sto kilometrov od domova, v trpasličej ríši?“

Očividne nad niečím neprestajne tuho premýšľal, ale odpovedal mi: „My to tak nevoláme. Si v meste permoníkov pod Piargom a pod Kremnicou. Volakedy by sme povedali v dielňach. Ale neska je to už modernejšie a väčšie. A si tu bohovsky nevhod. Je tu teraz porianny frmol. Tá prekliata konferencia. Tak čo s tebou urobíme?“ znova sa otočil ku mne.

„Naložte ma na ten vláčik a pošlite späť,“ s riešením som bol rýchlo hotový. „Len vás poprosím o nejakú baterku. Už je noc a potíkať sa po kamenistej hore v noci...“ navrhol som nesmelo.

Znova si len vzdychol: „To tak ľahko nepôjde. Zavoláme Kransberga, keď neska skončí na konferencii, ten ťa ešte vyspovedá.“

„Kransb... no ten... nezapamätal som si jeho meno, ten je tu šéf?“ chytil som sa tej osoby ako topiaci slamky.

„Gróf Kransberg. To meno by si mau vedieť aj o pounci. A neni tu šéf. Šéfom je Kovlad. Ale toho nebudeme otravovať. Má iné starosti,“ vysvetľoval mierne pohoršene.

„Vy sa ešte hráte na grófov?“ vykĺzlo mi posmešne.

To ho naozaj vytočilo: „Keby som ti bou povedau, hoc aj pápež Kransberg, tak ho tak budeš volať! Že ti neni hamba! Hovoriť neúctivo o takom človeku!“ reval.

„On je človek?“ vybral som si z jeho soptenia to svoje.

„Ty o ňom naozaj ništ nevieš?“ zatváril sa pobúrene, náhle vychladol a neveriacky pritom pokrútil hlavou. Potom sa otočil k uvítaciemu výboru a rozčúlene vyštekol: „Dajte mu jennu hosťovkú izbu a zamknite ho tam, nech sa tu nemoce! Keď príde Kran, tak ho k nemu zavecte. Nech on rozhonne, čo s ním.“

To znelo pre mňa blbo.

Slová: „Čo s ním?“ očividne zahŕňali viaceré alternatívy a niektoré by sa mi nemuseli páčiť. Znovu som znervóznel.

BASA

Odvádzali ma celým labyrintom chodieb, takže po chvíľke som nemal tušenie, ako by som sa v prípade úteku vrátil čo i len tam, odkiaľ sme prišli. Najmäťúcejšie bolo, že križovatky chodieb neboli jednoducho dve pretínajúce sa chodby, ako väčšina podobných v ľudskom svete, ale križovatkou bola v tomto svete kruhová miestnosť, do ktorej viedlo osem, ba aj desať tunelov a to aj v dvoch či troch úrovniach. Od vyšších vchodov do tunelov k nižším viedli celkom pekné a pohodlné schody. Postrehol som, že majú v kamennej stene vytesané akési označenia ako u ľudí na rohu ulíc. Ibaže občas boli v písme, ktoré som nepoznal. Približne po polhodine, v podzemí sa čas odhaduje horšie, sme prišli k portálu. Ústil do surovejšie vyzerajúcej chodby, v ktorej neboli žiadne dvere ani odbočky. Surovejšie vyzerala preto, lebo nebola obložená mramorom, no jej steny tvorila pôvodná hornina. Musel som pripustiť, že aj tak vyzerá pekne, lebo steny boli hladko opracované. Ibaže v občasných trhlinách horninou presakovala voda, ktorá bola zvädzaná žliabkom v strede chodby. Voda v ňom zurčala ako potôčik. Chodba sa stále zvažovala nadol a bola osvetlená už iba v pravidelných, asi dvadsaťmetrokových úsekoch. Po pár desiatkach týchto úsekov sme prišli na plošinu, kde bol portál zas z mramoru a za ním opäť stúpala zdobená chodba. Na portáli bol nápis v tom divnom písme, ale aj v latinke. Dal sa prečítať ako *Volle Henne*.

Po krátkom stúpaní sme vošli do veľkej miestnosti s rozložený-

mi sedacími súpravami, stolíkmi a náhodne vystavenými sochami. Vyzeralo to tam pekne. Pripomínalo mi to hotelové prízemie s recepciou. Čosi ako recepcia tam aj skutočne bolo. Za recepčným pultíkom stál chlapík s hladkou tučnou tvárou, v obyčajnej bielej košeli a silno mi pripomínal kariérneho úradníka pred dôchodkom. Jemne sa uklonil a privítal nás: „Vitajte v ubytovni na Volle Henne, ráčite byť od Dunaja, alebo patríte k vyšším bytostiam?“

Starší trpaslík z môjho privítacieho výboru sa na neho zamračil: „Pán neráči patriť k nikomu. Daj mu izbu a kľúč odlož! Nikoho okrem Kransberga a Mathyasa k nemu nepúšťaj!“

Úradník mu vzápätí mlčky podal čudný kľúč a jeho výraz prezrádzal obrovskú zvedavosť. Prevrtával ma pohľadom skrz-naskrz, ale nebol v ňom hnev a už vôbec nie krvilačnosť, čo ma trochu upokojilo. Ani prostredie nevyzeralo ako väzenie. Očividne ma nečaká plesnivá mokrá hladomorňa niekde v pivnici. Teda, ak vôbec majú niečo ako pivnice.

Prešli sme k jednému z východov z recepcie. Nad dverami bol erbový štít so symbolom hviezdy. Vošli sme do chodby, ktorá nazaj pripomínala hotel. Zápach čistiacich prostriedkov bol úplne rovnaký ako vo všetkých iných hoteloch. Môj sprievod ma odviezol až takmer na koniec a trpaslík mi otvoril dvere na ľavej strane. Hlavou mi preblesla ironická otázka, aký budem mať asi výhľad z okna. Samozrejme, žiadny som nečakal. Posotili ma dnu. Dvere sa za mnou zavreli a zostal som sám.

Izba bola obrovská. Mať takú doma, tak by sme si v nej s bratom urobili airsoftový parkúr. Bola veľmi pekne zariadená, v ničom sa neodlišovala od ľudských hotelových izieb. Keď mi oči padli na skrinku s drevenými dverami a so symbolom snehovej vločky, nepochyboval som o tom, že mám k dispozícii aj minibar. Uvedomil som si, aký som veľmi hladný. Naposledy som jedol ešte v Partizánskom v školskej jedálni. Bol to dosť skorý obed, lebo v deň rozdávania vysvedčení sme mali skrátené vyučovanie. Na stolíku pri stene viseli digitálne hodinky s klasickými červenými číslicami. Svietilo na nich 22:36. Trošku ma to zarazilo. Nemohli to byť ani dve hodiny, čo som odišiel z normálneho sveta. No vďaka nervové-

mu vypätiu, ktoré na mňa začalo mierne doliehať, mi to pripadalo ako včera.

Popozeral som si izbu a začal sa štipku hanbiť za svoje špinavé oblečenie. Izba bola priam sterilne čistá a pripadalo mi, že je akosi neslušné takto sa v nej presušať. Nazrel som do kúpeľne. Bolo tam všetko ako v bežnej hotelovej izbe. Milión bielych froté uterákov, biely froté župan, dokonca jednorazové papuče v plastovom vrec-ku. Vyzliekol som sa a oblečenie som nechal ležať v kúte kúpeľne. Dal som si sprchu a cítil sa lepšie, že v tej sterilnej izbe aspoň nič neušpiním. V bielom župane a v erárnych papučkách som prešiel do izby, kde som zrakom zapátral po termostate. Bol priamo nad stolíkom, na elegantnej úzkej a dlhej krabičke zobrazoval teplotu a vlhkosť. Vedľa displejov mal klasické tlačidlá plus a mínus. Prekvapilo ma, že sa ním dá ovládať aj vlhkosť. Keďže mi po horúcom dni a rovnako horúcej sprche nastavených dvadsať stupňov pripadalo dosť málo, zvýšil som teplotu na dvadsaťdva a zo zvedavosti som zvýšil vlhkosť z nastavených štyridsať percent na šesťdesiat.

Cez mriežky v strope zašumel vzduch a miestnosť sa čoskoro zaplnila príjemným vlhkým a teplým vzduchom. Všetok nábytok aj steny sa v okamihu orosili. Rýchlo som ukazovateľ vrátil na pôvodných štyridsať. Rozvalil som sa na zakrytú posteľ ani som sa neunúval stiahnuť z nej ochranný poťah. No nestihol som sa pohodlne natiahnuť a z chodby už sa ozval hluk. Zdvihol som hlavu a pozorne sa započúval. Bola to zmes hlasov a krokov, skrátka ruch presúvajúcich sa ľudí, v tomto prípade žien, lebo zjavne prevažovali veselé ženské, respektíve dievčenské hlasy. Bolo počuť aj ich krátke poznámky s výbuchmi smiechu. Dav prešiel, hluk vystriedalo otváranie a zatváranie dverí. Potom sa znovu rozhostilo ticho. Zložil som si hlavu späť na posteľ a snažil sa upokojiť relaxáciou. Mal som strach. Nielen z toho, čo so mnou bude, aj keď v tejto luxusnej izbe to nevyzeralo zle, ale bol som väzeň. Hlavne som však mal strach, čo si o mojom zmiznutí pomyslia rodičia. Ušiel som z domu, čo sa ešte nikdy doteraz nestalo. Ušiel som od roboty a za to som sa naozaj hanbil, lebo som si uvedomoval, že ju bude po mne otec dorábať. Uvedomil som si, že ak sa do zotmenia nevrá-

tim, mama vyhlási pátranie. Niežeby po mne pátrala po každom zotmení, veď občas som ostával v Partizánskom so spolužiakmi. Tentoraz som sa však nevrátil z lesa a otec určite videl, kam odchádzam. Budú si myslieť, že sa mi niečo stalo, alebo nebodaj, že som si niečo urobil sám. Viem si predstaviť, ako moja mama uvažuje. Hoci som bol dnes odporný ako šmirgel, vedel som, že nás s bratom rodičia bezhranične milujú. Už som si predstavoval, akú paniku v tejto chvíli spôsobuje moja mama. Bol som zvedavý, ako dlho jej bude trvať, kým zalarmuje políciu. A bolo mi jasné aj to, že tu ma žiadna polícia nenájde. Ktovie, koľko ma tu chcú držať. Ostane iba pri držaní? Fantázia sa mi rozbiehala na plné obrátky. Našťastie ma prerušilo zaklopanie na dvere, ktoré sa na môj súhlas vzápätí otvorili.

Do izby vstúpil muž okolo štyridsiatky, v bielej košeli s úzkou kravatou a v tmavomodrých nohaviciach od obleku. Obuté mal čierne poltopánky. Všetko na ňom sedelo ako uliate. V dobrom oblečení sa vedel rovnako dobre aj pohybovať.

Raz mi mama na výstave ukazovala, ako rozoznať človeka zvyknutého pohybovať sa v obleku, od človeka, ktorý nosí obleky iba sviatočne. Vystavovali sme v Bazileji, tam je dress code veľmi prísny. Človek, čo nie je zvyknutý nosiť oblek, má zvyčajne nepríjemne vykasnanú košeľu z nohavíc. Môj návštevník ju mal vyšponovanú ako na gumičke.

Sadol som si na okraj postele a čakal som, kým príde bližšie. Mal tmavší odtieň pokožky, podlhovastú tvár s jamkou na brade, krátke čierne vlnité vlasy a čierne oči. Vyzeral ako Talian alebo Španiel. Jeho podlhovastá tvár bola až vyumelkované pekná. Takých ľudí sme stretávali na výstavách, lebo pekní ľudia mávajú pri predaji jednoznačne väčší úspech. Bol štíhly ako mladí Taliani a ak bol predajca, tak mal za hobby určite nejaký silový šport. Ešte aj na rukách okolo palcov sa mu ostro črtali, síce nie veľké, avšak výrazne vykreslené svaly.

Mechanicky si povytiahol nohavice, posadil sa na stoličku, ktorá stála najbližšie ku mne a prehodil si nohu cez nohu.

Spýtavo som mu hľadel do očí, čakajúc, kedy začne.

Prehovoril hlbokým tichým hlasom: „Vidím, že si si urobil pohodlie,“ spustil a suverénne mi hneď tykal, rovnako ako robustný trpaslík, ktorý ma predtým skúšal.

Mlčky som prikývol.

Neznámy pokračoval: „Volám sa Kransberg a som tu ako jeden z mála ľudí. Mám sa s tebou pohovárať. Takže hovor! Čo sa vlastne stalo?“ pýtal sa súcitne.

Rozpovedal som mu celý svoj príbeh vrátane vysvedčenia, hnevu, úteku a všetko pekne dopodrobna. Pôsoobil na mňa ozaj ľudsky a akosi podvedome som mu dôveroval. Prerušil ma iba raz, keď okomentoval moju prácu okolo ôsmej večer v tom zmysle, že ľudia sú šialení a nútení tlakom okolia robiť až do odpadnutia.

Po mojom monológovi potvrdil: „Áno, s Mathyasom som už hovoril. Urobil si na neho dojem, vzhľadom na svoj vek. Koľko máš rokov?“

„Devätnásť. O rok maturujem,“ odpovedal som.

Zamyslel sa a poznamenal: „No... dúfam, že áno.“

Jeho reakcia ma prekvapila. Okamžite zo mňa vyhrklo: „Ten trpaslík povedal, že vy máte o mne rozhodnúť, takže vy ma môžete aj pustiť. Sľubujem že naozaj nič neprezradím. Nikto by mi aj tak neuveril a bol by som za ešte väčšieho čudáka než doteraz.“ Naozaj som v jeho prítomnosti začínal dúfať, že ma pustí.

„Vieš, naozaj by som ťa rád pustil, dokonca mám dojem, že by som aj mohol. Ale nedokážeš si predstaviť, čo všetko je v stávke. Mohol by si ohroziť mnoho životov. Takže ak ťa raz pustím, musím vedieť, že tvoje slovo je ako skala,“ povedal vážne.

Zbledol som. Slová, *ak ťa raz pustím*, zneli zle.

Všimol si to a vzápätí dodal: „Nemusíš sa ničoho obávať. Možno tu prežiješ zaujímavý a plnohodnotný život.“

Zbledol som ešte viac. To znelo ešte horšie. V mojich predstavách malo moje presvedčenie o nezlomnosti mojich slov a sľubov trvať najviac tak týždeň. On hovoril o celom živote. Prišlo mi nevoľno.

Keď sa mi prestala krútiť hlava, začal ma viac zaujímať môj ďalší život konkrétne.

„Čo teda so mnou bude? Kde budem žiť? Ako budem žiť? Čo je toto vôbec za mesto a vôbec, kto ste vy? Viete, že obmedzovanie slobody je trestný čin?“

Na moju poslednú otázku sa pousmial: „Viem, že je to trestný čin. Keď tu ale chvíľku ostaneš, zoznámíš sa s ostatnými. Akonáhle ich naozaj spoznáš a si naozaj čestný...“ zaváhal a dodal: „muž... verím, že sám uznáš riziko svojho prepustenia za priveľké. Trošku dokážem čítať v ľuďoch a zdá sa mi, že ty to pochopíš.“ Zamyslene mi hľadel do očí a ja som si po prvý raz v jeho tvári všimol bolesť a smútok, čo ma mierne zmiatlo. On pokračoval: „Sme v najväčšom trpasličom meste na východ od nemeckých miest. Napokon, aj toto bolo kedysi nemecké mesto. Väčší je už len Ural. Môžeš sa tu voľne pohybovať, no nesmieš vyjsť na povrch. Môžeš pokojne ostať v tejto izbe a ak chceš, môžeš si ju prispôbiť podľa svojich predstáv. Ľahko zistíš ako. Mathyas ťa vraj zoberie za učňa, aspoň sa nebudeš nudiť. Určite si budete rozumieť. Váž si to! Mathyas nemal učňa už najmenej dvesto rokov. Pošlem ti mapu, aby si sa tu nestratil. To sa tu stáva ľahko. A dám ti súkromnú radu. Nerob si značky na steny, permoníci ich okamžite vyčistia, takže sa stratíš. Ešte tá najdôležitejšia rada pre život v tomto meste a vôbec pre život s permoníkmi je, buď užitočný. Byť užitočný je tu najvyšší zákon. Mimochodom, nechod príliš hlboko do podzemia a vyhni sa aj východovým chodbám. Trpaslíci sú podozrievaví, mohol by si skončiť pod zámkom. A, teda, hĺbkam sa vyhýbaj preto, lebo je tam horúco. Nevydržíš to. Ani ja tam nechodievam.“

„Takže môžem vyjsť z izby?“ bol som síce zdrvený, no aj zvedavý a prekvapený.

S úsmevom ma zastavil: „Počkaj až bude ráno. Najprv sa o tebe musia všetci dozvedieť. Lebo ak ťa niekto zadrží, budeš mať problém.“

Zaškvrkalo mi v bruchu, čo mi pripomenulo, že som hladný.

„Prosím vás a ako to bude s jedlom a s platením? Nemám ani cent, mám tu len montérky.“

Vstal, pohol sa k dverám a s pohľadom otočeným ku mne ešte vysvetľoval: „Jedlo ti teraz nechám poslať. Dnešný deň venovaný

konferencii sa pred chvíľkou skončil, takže kuchyňa je pripravená. Ráno ti nechám priniesť nejaké svoje šaty. Neskôr vyfasuješ vlastné. Mathyas ti vysvetlí, ako to tu chodí. Akože sa to vlastne voláš?“ pýtal sa už s rukou na kľučke.

„Jakub.“

„Aha, Jakub. Mimochodom, máš nejaké preferencie, čo sa týka jedla?“

Nevedel som, čo tými preferenciami myslí, ale odpovedal som: „Nie, nemám žiadne alergie. Zjem čokoľvek.“

Usmial sa: „Možno si ani neuvedomuješ, čo znamená zjesť ČOKOLVEK v okamihu, keď sa nachádzaš vo svete, ktorý by si ty nazval mýtickým.“

To mi pripomenulo základnú otázku: „Ako to, že toto všetko je skutočné?“

Zarazil sa a zamyslene sa ku mne vrátil.

„Áno, to je dobrá otázka. A bude dobre, ak to budeš chápať čo najskôr.“ Potom sa nadýchol a spustil výklad: „Toto miesto a hlavne všetky bytosti, ktoré tu stretneš, sú starobylé ako sám svet. Za starých čias žili spolu s ľuďmi a pomáhali im. Niektoré bytosti boli dokonca považované za bohov. Nehovorím, že ich spolužitie bolo vždy ideálne, ale často bývalo navzájom veľmi výhodné. Potom ľudia objavili pojem štát ako aj jediné a správne náboženstvo a napokon ideológiu. To bol koniec spolužitia. Všetky bytosti, ktoré do toho jediného a správneho obrazu sveta nepasovali, sa pred ľuďmi utiahli do svojich úkrytov. Hlavným medzníkom týchto udalostí boli takzvané pohanské povstania v jedenástom storočí a následné upaľovanie ľudí aj neľudí za akékoľvek prejavy, ktoré momentálne presadzovanej ideológii nepasovali. Ale nemysli si, že potom okamžite zanikli všetky kontakty. Ľudia a bytosti si pomáhali, ako vedeli, najmä keďže často išlo o ich spoločné dobro. Tak to bolo v prípade tatárskeho vpádu a ešte počas osmanských vojen, ktoré prebiehali v oboch svetoch. No tým sa teraz netráp,“ dodal nakoniec a usmial sa.

Netráp sa, ale ako? Cudzie prostredie, cudzie bytosti, cudzia posteľ. Horšie ako Florida na jeden rok. To som aspoň poznal en-

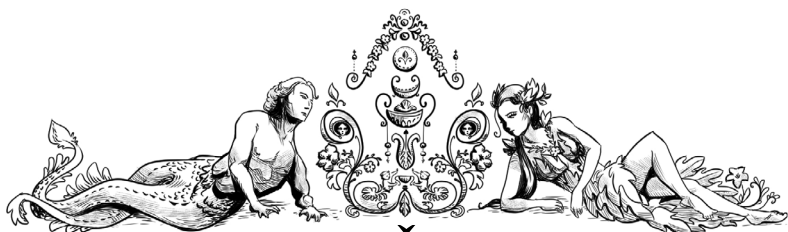

cyklopedické vedomosti o USA. Žili tam ľudia a normálne... no, teda... americké decká. To sa celkom dalo. Tu som si však pripadal stratený.

Kransberg za sebou zatvoril dvere a ja som opäť ostal sám. Nevedel som, čo robiť, tak som na posteli čakal na jedlo. O malú chvíľku ktosi zaklopal na dvere a do izby vošiel drobučký štíhly trpaslík v bielom oblečení, s vozíkom s taniermi, starosvetsky prikrytými kovovými lesklými poklopmi. Dotlačil vozík k stolu a šikovne servíroval. Mlčal, ale občas sa na mňa usmial. Nevedel som, čo mu mám povedať, tak som mlčal aj ja. Keď doprestieral, mlčky zas odišiel aj s vozíkom. Sadol som si k stolu a odokryl prvý tanier. Bol na ňom najväčší stejk, aký som v živote videl. Bol krásne prepečený a nádherne voňal. Až teraz mi naozaj skrútilo žalúdok od hladu. Zobral som si do ruky príbor, bol, pochopiteľne, strieborný, strašne ťažký a, samozrejme, dokonale vyzdobený loveckými motívmi. Po odkrývaní som aj ostatné tanieriky, misky a omáčkovníky, aby som zistil, čo v nich vlastne je. Trošku ma prekvapilo, že zemiaky a zelenina tvorili ledva ozdobu stejku. Jednoducho, hlavnou stravou bolo mäso. Nalial som si na stejk hubovú omáčku a najedol sa do prasknutia. Zo všetkých ostatných vecí som spoznal ešte orechovo-makový koláčik, ktorý som zjedol na záver. Na tácke stála aj karafa (strieborná so zlatým intarzom, hociktoré múzeum by predalo pokladničkine obličky a sprievodkyne do otroctva, len aby získalo aspoň zálohu na kúpu tej karafy), ale zistil som, že je v nej červené víno. K stejku by sa isto hodilo, ale nie mne. Víno som nemal rád, bolievala ma po ňom hlava. Otvoril som si minibar a vybral odtiaľ kolu. Už ma ani neprekvapovalo, že tam vôbec je. Mimochodom, zvyšný obsah minibaru by zruinoval bežný rodinný rozpočet. Vrátil som sa do kúpeľne opláchnuť. V skrinke nad umývadlom som našiel zubnú kefku, pastu a dokonca jednorazové holiace potreby. Niežeby som sa musel každý deň holiť, no dobré vedieť, že si tie tri chlpy na tvári môžem občas orezať. Nakoniec som zhodil prikrývku z postele na zem, pod ňou bolo ešte do hodvábného papiera zabalené pyžamo. No... pyžamo. Bola to skôr smiešna nočná košeľa ako z historických filmov. Zhodil som zo seba župan a obliekol

si ju. Bola úžasne príjemná na dotyk. Určite to bol hodváb, hoci v látkach sa nevyznám. Z podobnej látky bola aj posteľná bielizeň. Našiel som vypínač, zhasol a vliezol si do postele. Bola ako z hodvábu! Veď aj bola z hodvábu. Spal som ako zabitý.

ZASA ŠKOLA

Ráno, ale strašne ráno, hodiny ukazovali 6:00, ma zobudila tichá hudba. Niečo ako Enya. Mám tento hudobný štýl rád, lenže nie o šiestej ráno. Dnes sa mi mali začať prázdniny, a to som sa mienil budiť tak okolo jedenástej. Vyliezol som z postele a zhodil zo seba historickú nočnú košeľu. Obliekol som si župan a zašiel sa osprchovať.

Po návrate do izby som mal na posteli kôpku šiat poskladaných a zabalených do hodvábného papiera. Každý kus jednotlivo. Aby som zistil, čo si môžem obliecť, musel som najskôr všetky porozbalovať. Boli to prevažne úplne nové veci, ešte so štítkami a cenovkami. Pri dverách som zbadal odložené kožené tenisky, a tak som sa obliekol neformálne. To znamená rifle, trošku dlhšie, takže som ich musel naspodku zahnúť, flanelovú košeľu (podobnú som nosil na turistiku) a koženú vestu (tú som si obliekol preto, lebo perfektne vyzerala). Spodná bielizeň bola presne taká biela, ako má byť, len trošku ako pre starého otca. Avšak to vidieť nebude. Ponožky z pravej ovčej vlny ako na túru. Keď som si obúval tenisky, ktoré asi taktiež ešte nikto nepoužil, začul som z chodby tichý dievčenský smiech. Nebol taký hlučný ani veselý ako ten z predošlého večera. Bol skôr taký... ranný. Otvoril som dvere a začalo sa moje fantastické dobrodružstvo! Na chodbe som takmer vrazil do dievčaťa, ktoré vyzeralo ako oblečené do brečtanu a divého viniča a stálo pred mojimi dverami. Hoci bolo veľmi pekné, bolo celé... zelené. Aj po

tvári malo tmavozelené stopy, akoby niekto odtrhol brečtan od steny. Milo sa na mňa usmialo a podalo mi poskladaný hrubý papier.

V šoku som vyhrkol: „Dobré ráno, prepáčte, prosím!“

Usmialo sa ešte viac a odvetilo: „Dobré ráno! Kran mi povedal, že ti to mám odovzdať. A máš sa ísť s nami najesť do jedálne, lebo obsluha ti už skončila. A nevykaj mi, je to smiešne!“ zachichotalo sa.

Vzal som si papier a dievčina rezko vykročila, akoby sa snažila dobehnúť skupinku na konci chodby. Pre jasné svetlo som na ňu dobre nevidel. Pobral som sa za zelenou kráskou. Prešli sme potom spolu k recepcii, kde mi včera odovzdali kľúč od izby. Chodbou sa niesla vôňa kávy a prisahal by som, že aj pravých talianskych croissantov, aké som jedával na raňajky v Benátkach. Kráčajúc za ňou som začal rozkladať papier, alebo čo to bolo, ktorý sa ukázal byť onou sľúbenou mapou. Pochopil som, že mi bude nanič. Bola to taká zmäť čiar, kriviek a nápisov, akoby tlačiarňami omylom vytlačili niekoľko máp na ten istý papier.

Dobehol som zelenú dievčinu a poprosil ju: „Prepáč, prosím ťa, nemáte tu nejaké iné mapy? Táto je nejaká nečitateľná.“

Mapami som si bol istý, lebo túry s rodičmi a airsoftové bitky s bratom a jeho kamarátmi ma naučili čítať aj vojenské špeciálky.

Dievčina sa ku mne otočila, usmiala sa a mrkla do mapy: „Aha, to je v poriadku. Popros niektorého permoníka, nech ti to vysvetlí.“

Odtrhol som oči od zmäti čiar a poobzeral sa okolo seba. Dievčatá idúce s mojou zelenou kamoškou už prešli okolo recepcie a mierili k dverám na druhej strane miestnosti. Pri stolíkoch v hale sedelo niekoľko skupiniek, hlavne dievčat alebo mladých dám, posrkávali kávu alebo čaj a diskutovali. Občas niektorá zdvihla pohľad na mňa, rýchlo ho odvrátila a diskusia pri jej stolíku bola náhle o čosi vtipnejšia. Podľa charakteristického cinkania príborov a porcelánu ozývajúceho sa z dverí, ku ktorým smerovala moja skupinka, som usúdil, že jedáleň bude práve tam. Keďže som sa stále obzeral, znovu som za ostatnými mierne zaostal. Moje spoločníčky medzitým vošli do jedálne. Vtom z jedálne vyšla dievčina v jednoduchých

bielych šatách po kolená a bez rukávov, v bielych balerínkach. Pozrel som sa jej do tváre a slnko pre mňa zhaslo, svet sa zatočil, moje srdce sa zastavilo. Stihol som postrehnúť iba jej sladký úsmev na perách farby lesných malín, dve jamky v lícach, jamku na brade a oči... mäkké, milé, nežné, sladké, usmiate, čokoládové, no skrátka oči dievčaťa, takého krásneho, aké by si v mojom ľudskom svete o mňa neoprelo ani bicykel. Tvár mala mierne oválnu, obkolesenú vlnitými hnedo-čiernymi vlasmi, ostrihanými nakrátko. Podarilo sa mi usmiať ako idiotovi a s rozpakmi som páľil do jedálne. Z haly sa ozvalo mohutné: „Óóóó!“ Potlesk a smiech. Tá dievčina, to bol zrejme niekto veľmi populárny v miestnych kruhoch. Jej zjav by jej však zabezpečil popularitu aj v Hollywoode. Jej obraz sa mi vryl do pamäti.

Jedáleň som takmer neregistroval a ostal som nerozhodne stáť kúsok od dverí. Niežeby som si nevedel vybrať stôl, ale stále som premýšľal nad tým dievčaťom. Nebolo vôbec také okázalo nádherné ako množstvo iných mladých dám v hale alebo v jedálni. Ony boli umelo krásne, ako modelky na titulke módneho časopisu, na vyretušovaných fotkách. Ona však bola krásna ako mačiatko, ktoré túžite pritúliť a pohladkať. Ako malé dievčatko, ktoré by ste chránili aj za cenu vlastného života.

Z úvah ma vytrhlo drgnutie do obličiek, keď do mňa nabúral trpaslík s rovnakým výrazom idiota ako ja. Asi ju tiež zbadal. Pohoršene na mňa zazrel a vykročil k stolom. Jedáleň bola fantastická! Teraz, keď už som zas zvládal myslieť aj na niečo iné ako na tie oči, som si všimol v akej veľkolepej miestnosti som sa ocitol.

Bola veľká, s rozmermi hádzanárskeho ihriska. Vytvárala dojem, že je vyjadrením toho najdokonalejšieho baroka na svete. V strede sa strop dvíhal až do špicu, z ktorého visel obrovský luster z krištálu a striebra, s priemerom minimálne päť metrov. Bohato štukovaný strop mal nádherné maľby, ktoré vyobrazovali prírodné výjavy a zátišia so šľavnatým ovocím. Naozaj to vyzeralo ako baroko, ale oveľa komplikovanejšie a ornamente boli hustejšie. Na stenách viseli závesy zdobiace akési výklenky, v ktorých boli stolíky s porcelánom a príbormi, no aj s ovocím, sušienkami a orieška-

mi. Ostatné stoly stáli ako v každej inej jedálni v radoch, na servise sa určite nešetrilo. Okolo každého stola sa zmestilo zhruba osem ľudí... no dobre... bytostí. Ako typický človek vyzeral tak každý tretí.

Pri jednom zo stolov som zbadal *Bilba* s ďalším, avšak bradatým trpaslíkom. Nadobudol som dojem, že sme starí známi, tak som sa k nim vybral a poprosil ich, či si môžem prisadnúť. Bradatý trpaslík sa usmial a súhlasne mi pokynul rukou. Sadol som si teda vedľa neho. Očividne som tým prerušil nejaký rozhovor, lebo sa zaošívajú, akoby nevedeli, čo so mnou. Ukázal som im mapu, ktorú som stále držal v rukách a poprosil ich o pomoc. Nato sa usmial už aj *Bilbo*, ale tak akosi škodoradostne. Trpaslíci mi zobrali mapu z rúk, rozprestreli ju na prázdne miesto na stole a ten bradatý priložil prst k hrubej zvislej čiare na jej pravom okraji, kde boli akési značky. Keď tam prst položil, väčšina čiar zmizla. Ostala iba prehľadná mapa. Posúval prstom po tej čiare a krivky mapy sa objavovali a strácali. Trpaslík začal vysvetľovať: „Vieš, mladý, tunely sú trojrozmerná záležitosť. Isto si videl naše križovatky. S obyčajnou mapou by si tu nepochodil. Musel by si mať veľa máp po jednotlivých vodorovných rezoch,“ pokračoval pokojným príjemným tenorom. „Takto si prstom zviditeľňuješ jednotlivé rezy a ich výška je na stupnici. Toto je ešte stará mapa, takže je v siahach. Siaha je voľačo cez tri metre. Ale to ti je nanič. Ty potrebuješ iba vidieť, čo kam vedie. Ty sa nikam prekopávať nebudeš. A tu dole je stupnica hornín,“ ukázal na druhú z čiar, na spodnej strane mapy. „Na jej zobrazenie potrebuješ obe ruky.“ Jedným prstom sa dotkol mapy a druhým chodil po dolnej stupnici. Okolo jeho prsta sa začali na mape objavovať farebné škvrny. „Získaš tak obraz o tom, aká hornina je v ktorej výške v danom bode mapy. Význam farieb je na ľavom okraji mapy. Keď prstom pohybuješ rýchlo, tak sa ti v hlave poskladá trojrozmerný tvar patričnej horniny. Napríklad táto vápencová trhlinka v andezite,“ a ďalej behal prstom po čiare sem a tam. Odrazu sa mi v mysli vytvárala predstava o pukline, ktorá sa rozširovala k povrchu. „To ti je prakticky tiež nanič, ale môžeš si tu v podzemí vyhľadať zopár veľmi pekných miest a aspoň budeš

vidieť, v ktorej chodbe ich máš hľadať. Napríklad tieto antimonyty, alebo toto miesto s kryštálovými dutinami,“ ukazoval.

K stolu si medzitým prisadli ešte dvaja trpaslíci s asi dvadsaťpäťročným človekom v normálnych rifliah a tričku s nápisom New York. Napriek zaužívanej predstave o trpaslíkoch ani títo brady nemali. Radšej som poskladal svoju mapu, aby som tým uvoľnil miesto na stole. Každý z prichádzajúcich si priniesol vlastnú tácku s jedlom, pitím a príborom. Takže tu funguje samoobsluha, vďaka nim som zistil, ako to v jedálni chodí.

Ešte mi napadla jedna myšlienka a využil som momentálnu ochotu trpaslíka: „Prepáčte mi to, nechcem nikoho uraziť, ale neviem, ako vás nazývať, a tá dievčina mi povedala, že sa mám opýtať permoníka. Od iných som počul hovoriť o trpaslíkoch. Ako je to vlastne?“

Všetci trpaslíci pri stole sa zachechtali. Dokonca aj ten človek. Na odpoveď sa podujal zas ten bradatý: „No, tá dievčina je napríklad dryáda. Volá sa Žaneta. Je to fajn dievčina, ale konáriky by som pred ňou nelámal ani kvetiny netrhal. Mohla by ti urobiť to isté ako ty rastlinám. Permoníci, trpaslíci, to je zložité. Voľakedy sme boli dve kasty. Trpaslíci boli čosi ako bojovníci a permoníci boli učenci a pracovníci. No delenie nebolo také jednoznačné, ktokoľvek mohol robiť čokoľvek, skôr išlo o rodinnú tradíciu. Teraz sme už pomiešaní, takže nikto s čistým svedomím nemôže prehlásiť, kým je. Ja som aj-aj a tuto Hanzí je skôr permoník,“ ukázal pritom na *Bilba*. Takže *Bilbo* sa volá Hanz. „Ale označenie trpaslík nie je celkom korektné,“ pokračoval trpaslík. „My sme boli zvyknutí na slovo zwerg. Lenže to sa v Uhrách akosi neujalo. Takže takticky je lepšie zachovať sa ako Žaneta a nazývať nás permoníci. Nikoho tým neurazíš a nikomu tým neublížiš. Napríklad tuto, Karol, je zasa vodník,“ ukázal na človeka pri našom stole. „Čo máš teraz za revír?“ vypytoval sa ho vzápätí.

„Váh od Ilavy po Trenčín,“ odpovedal mu Karol.

„A čo oblečenie?“ vyzvedal som ďalej. „Vy ste zaodetí do kože ako permoníci z povestí, ale tuto pán Hanz je v normálnom oblečení, že by mohol pokojne chodiť aj v Kremnici po námestí a ni-

komu by neprípadal zvláštny. A tuto pán Karol dokonca vôbec nevyzerá ako vodník.“

Teraz sa už všetci rozrehotali nahlas.

Pán Karol sa podujal prebrať vysvetľovanie: „Mimochodom, tu snáď nikomu nemusíš hovoriť pán. Tykanie je medzi nami najprirodzenejšie. Možno s výnimkou Kransberga a Kovlada. No a niektorých tých žien. Tiež si na vykanie nepotrpiť, ale je to taktickejšie. To zbadáš neskôr, že ktoré. A že nevypadám ako vodník? No, podľa televíznych rozprávok asi nie, ale tie sú skôr vtípmi. Skrátka, zvykli sme si žiť ako ľudia. Je to jednoduchšie a určite pohodlnejšie. Ale líšime sa,“ ukázal mi pritom dľaň s rozťahnutými prstami. Plávacie blany boli dosť viditeľné, hoci mu nesiahali až po končeky prstov.

Bradatý trpaslík zas očami naznačil na svoje kožené oblečenie: „Toto je pracovné oblečenie, my nie sme ako slečinky. Nemáme čas sa preobliekať. No ak máme viac roboty v knižnici, alebo robíme výpočty, tak sme v civile. Je to pohodlnejšie. Hanzi je čosi ako náš styčný dôstojník. Pre neho nemá zmysel nosiť ochranné oblečenie.“

„Do dielne sa ledva dostanem. Už mi to chýba,“ dodal smutno Hanzi.

„Ale choď si nabráť jedlo! Zrejme si z našich rečí stihol vyhladnúť,“ vyzval ma jeden z trpaslíkov a nasmeroval ma k výdajným pultom.

Vybral som sa k obslužným stolom s táckami, príbormi a porcelánom, kde mi čašník nalial do veľkej šálky kakao. Dúfal som, že v ponuke jedál nájdem niečo, čo poznám.

Našiel som toho viac a permoníci v bielom, slúžiaci ako čašníci, mi všetko, o čo som požiadal, naložili na tanier. Mal som raňajky ako doma. Rožteky, maslo, med a kakao. Priniesol som si všetko späť k stolu a začal som jesť. Všimol som si, že permoníci uprednostňujú mäsité jedlá. Na tanieroch mali hlavne slaninu, salámy a akési údené mäso, s minimom chleba.

Zaspomínal som si na svoju včerajšiu večeru.

„To máte bežne také ťažké večere, ako som mal včera? Ja som

dostal stejk veľký ako tanier.“

Hanz sa usmial: „Jáááj, mladý, to si mal pozdrav z oslavy Anežkiných osemnástin. To nebýva každý deň.“

„Kto je Anežka?“ pýtal som sa prekvapene .

„To najlepšie a najmilšie dievča na celom svete! Veď si ju musel stretnúť. Vyšla tesne predtým, ako si ty prišiel,“ odpovedal mi bradatý permoník.

Oči... tie čierne studnice a jamky v lícach!

„Hmmm... Stretol,“ skonštatoval Karol a rozosmial sa: „Pozrite sa na neho! Aj nechty sa mu spotili, len si na Anežku spomenul.“

Skrsl vo mne isté podozrenie.

„Ona je nejaká víla, čo každého očaruje? Alebo také niečo?“ samého ma potešilo, že začínam rozmýšľať v zmysle mýtov.

„Nieeeee,“ ozvalo sa mnohohlasne, „je to jednoducho to najmilšie dievča so srdcom na dlani. Pozri sa okolo seba!“ naznačil do priestoru Hanz. „Polovička žien sú víly. Vyrovná sa niektorá z nich Anežke? Víla ťa vie omámiť, telesne opantať, no Anežka, to je niečo iné. A len tak mimochodom, keby si jej čo len slovom ublížil, tak aj ten posledný ghúl kdesi na opustenom cintoríne zrazu zatúži odhryznúť si z teba aspoň malý kúsok. Za jej kmotry išli priamo Vesna a pani Dunaja.“

„A kto je potom tá Anežka. Kde sa tu vzala?“ dobiedzal som ďalej.

„Je to chúďa. Sirota. Kransberg ju našiel, keď sa zašiel pozrieť do Bosny počas ich vojny. Hľadal tam akýchsi svojich známych. Našiel pritom vypálenú dedinu, obyvateľov povraždených a Anežku bábätko, ktorú jej mamka asi schovala pred jatkami. Našiel ju vraj podľa plaču, v kufri vraku auta. Kran bol na tom vtedy sám dosť zle. Vesna ho liečila už asi tristo rokov, no bola z neho stále len troska. Keď našiel Anežku, znovu ožil. Priniesol ju sem a tu aj vyrástla. Kran je pre ňu ako otec. Lenže to sme tu asi všetci,“ rozprával bradatý trpaslík.

„A kto je ten Kransberg? Mathyas mi včera priam vynadal, že to neviem, ale ja to vážne ani netuším,“ zvedavosť ma vyložene zožierala.

„To je naozaj smutné, že netušíš,“ pridal sa k rozprávaniu Hanzi. „Kransberg je pôvodom šľachtic z južného Tirolska. Vždy odvážny, odhodlaný a naozaj čestný. Bolo to v roku 1525 vášho letopočtu, konala sa podobná konferencia ako teraz u nás. Jej najdôležitejším výsledkom bola zhoda bytostí poveriť Joachima Andreasa Conte, neskôr nazvaného gróf Kransberg, aby koordinoval spoločný postup s ľuďmi proti Osmanom. Aby to zvládol, panie Živa a Vesna ho upravili. Dnes by sme to nazvali mutáciou. Stal sa rýchlejšim, silnejším a hlavne, nemal zostarnúť, aby sa jeho skúsenosti a vedomosti jeho smrťou nestratili. Vtedy sa zdalo, že Osmanskú ríšu už nič nezastaví a Turci obsadia celú Európu. To by znamenalo, že aj my sa buď pominieme, alebo odtiaľto utečieme. S Osmanmi, obzvlášť s ich spojencami Tatármi, postupovali aj ich démoni. Boli to strašné časy! Kran sa do bojov vrhol po hlavu. Bol na každom bojisku, pri každom rozhodovaní. Intrigoval, zmieroval spojencov, rozoštvával nepriateľov. Pomáhal otáčať výhody na nevýhody a nevýhody na výhody. Až v roku 1683 sa tisíce kamienkov mozaiky tohto diania poskladalo a Osmanská ríša utrpela pri Viedni kardinálnu porážku. Potom boli rok za rokom ďalej porážaní a hnaní ako sliepky. Po oslobodení Belehradu sa Kransberg stratil. Roky bojov a krutostí si na ňom vybrali svoju daň. Našli sme ho o dvadsať rokov neskôr pri pevnosti Nehaj. Vyzeral ako duševne chorý starec. Vychudnutý na kosť, pohľad do jeho očí by ti spôsobil zimnicu. Doniesli sme ho sem k nám, ale zdravie sa mu nevrátilo. Ani rozum. Zdravie sa mu začalo, ibaže strašne pomaly, prinavracajúť až potom, keď sme opäť otvorili vchody do podzemia a znovu vyhľadali Vesnu. Sedávali spolu hore na Skalke. Vesna sa mu snažila prinavrátiť aj pamäť. A vtedy sa čosi zmenilo, predsa sa začal uzdravovať. Veľmi pozvoľna, ibaže každým dňom. Nato sa vybral do Bosny, zrejme hľadať potomkov ľudí, s ktorými žil pri Nehaji. Ako som spomínal, tam našiel našu Anežku. Ona mu svojou prítomnosťou zacelila dieru v srdci. No, a od jej nájdania, je to zasa takmer on. Len sa nesmeje a vyzerá o čosi starší, hoci Vesna hovorí, že nemal zostarnúť ani o sekundu.“

Pri stole nastalo ticho. Mlčky sme dojedli a začali sa rozchádzať.

Rozhodol som sa zájsť na recepciu a opýtať, či tam nemám nejaké inštrukcie pre dnešok.

Ihneď sa ukázalo, že to bol dobrý nápad. Ochotný starý úradník mi odovzdal rovno dve inštrukcie. Čo najskôr som mal vyhľadať Mathyasa a večer okolo ôsmej som mal zas vyhľadať Vesnu. Úradník mi miesta stretnutí ochotne vyznačil na mape, dokonca v správnej hĺbke. Vysvitlo, že špeciálnou fixkou sa do nej dá všeličo vpisovať a písmo sa objaví iba v hĺbke, na ktorej sa pri písaní drží prst.

Pohľad mi padol na telefón na okraji pultu recepcie. Bol taký obyčajný, prenosný, zaparkovaný v nabíjačke. Uvedomoval som si, že so svojím mobilom tu žiadny signál nechytím, ale čo keby sa mi podarilo zblbnúť recepčného, možno by mi dovolil odtiaľto si aspoň zavolať. Nie, neplánoval som podraz voči Kransbergovi, len mi napadlo, že by som dal vedieť rodičom, že žijem. Nič viac. Nepripadalo mi správne, že ma tu bytosti držia proti mojej vôli, avšak, pravdupovediac, držala ma tu aj istá zvedavosť. Všetci boli v podstate milí, takže moje obavy boli na minime. No dať vedieť rodičom, mi pripadalo rovnako správne. Asi som sa pridlho pozeral smerom k telefónu, lebo tvár úradníka náhle stvrdla: „Na to zabudni!“ povedal. „Na to by si mi musel doniesť písomné povolenie. Tvojmu slovu totiž neuverím.“

Nereagoval som. Aj tak by to bolo zbytočné. Mlčky som sa vybral k východu odporúčanému recepčným a vydal sa, po prvý raz sám, do labyrintu chodieb. Neponáhľal som sa. Nemienil som totiž nejakému nevrnému trpaslíkovi pomáhať kuť kutáče. Čo iné by sme asi tak mohli robiť?! Určite to bude zas len nejaká otravná, namáhavá a celkom nezmyselná činnosť. Také sa na mňa priam lepili. No ja som vždy skôr túžil po strašne zložitých meraniach, najlepšie pomocou iných ako viditeľných spektier, ktoré by viedli k úžasným objavom, predovšetkým úplne nových liekov...

Vychádzkovým tempom som míňal chodby, križovatky a koridory a aj podľa mapy už som sa dostal takmer do cieľa. Chodby, ktorými som prechádzal, sa odrazu končili a začínalo sa čosi iné, s travertínovým portálom. Za ním sa tiahla vodorovná, ešte dlhšia

a širšia chodba, ktorá mi veľmi pripomínala bulvár. Ak som cestovôbec niekoho stretol, tak len sporadicky a boli to vždy permoníci. V duchu som sa sám pochválil za to, že im už nehovorím trpaslíci.

Odrazu som si uvedomil, že prechádzam davom bytostí. Každý sa niekam ponáhlal, všetci pracovne kmitali. Za portálom stál taký normálny stojan s výveskou, aké bývali pred reštauráciami, na ňom bolo latinkou a po slovensky napísané:

Vitajte v starej časti mesta! Nachádzajú sa tu najdôležitejšie inštitúcie, mestská správa, infocentrum, knižnica, pokladňa a zbrojovňa s múzeom.

Viac ma to nezaujímalo. Údaje s rokmi a stavebnými prvkami neboli pre mňa dôležité, stačilo mi, ak som mal šajn, o čo ide. Niektoré tam použité výrazy mi pripadali úplne cudzie. Rozprestrel som si mapu na tú tabuľu, aby sa pre mňa stala aspoň trochu užitočnou a mohol som pohodlne kľzať prstom po stupnici na jej okraji. Zistil som, že som správne. Mathyas ma mal čakať pod červenou škvrnou od fixky, v malej miestnosti vedľa knižnice. Znak pre knižnicu som ľahko pochopil, lebo mala na mape primalované knihu. Teraz už som do podzemného bulváru, ktorý by sa dal opísať ako oblúk na oblúku, vykročil ráznejšie. Zalomenie stropov mi pripomínalo gotiku, rovnako aj ostro rezané výklenky po stranách, kde boli za sklenenými výkladmi ukryté čosi ako obchodíky.

Zaujalo ma zvláštne mihotavé farebné svetlo na podlahe. Obzrel som sa a nad portálom som zbadal veľkoplošnú obrazovku s nalađeným vysielaním STV1. Ťapol som si rukou po čele a zúfalo som nahlas skríkol: „Bože, aj tu?!“ Permoníci okolo mňa sa strhli a vyčítavo na mňa zazreli.

Obchodíky vyzerali naozaj úplne ako ľudské. Iba reklamné logá pôsobili podobne ako na dvestoročných obchodíkoch Oxford Street v Londýne neďaleko Piccadilly. Rád som ich obdivoval tam, páčili sa mi aj tu. Boli ten typ, kde krajčírstvo vedie krajčír, ktorý si človeka hneď zmeria a do pár minút na ňom niečo našpendlí. Keď mu odev na druhý deň prinesie osobne do hotelovej izby hotový, sedí ako uliaty, akoby sa s ním človek narodil a vydrží mu počas celého života. Avšak aj šek za služby potom spláca počas celého života.